

РЕШЕНИЕ

№ 2430

гр. София, 12.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на тридесет и първи май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Десислава Алексиева

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Хрипсима К. Мъгърдичян Въззивно гражданско дело № 20221100500815 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение от 14.09.2020 год., постановено по гр.дело №30732/2019 год. по описа на СРС, ГО, 90 с-в, поправено с решение от 13.10.2021 год., са отхвърлени предявените от С. П. С. срещу П.НА Р.Б. искове с правно основание чл. 49 вр. с чл. 45 ЗЗД за сумата от 2 433 лв., представляваща стойността, с която иззетия като веществено доказателство по ДП №151/2002 год. по описа на СО-СГП лек автомобил „Джип Чероки“ с рег.№***** се е амортизирал поради престоя му на паркинг на ССлС в периода от 17.04.2001 год. до 15.10.2018 год. и частичен иск с правно основание чл. 49 вр. с чл. 45 ЗЗД за сумата 25 000 лв. – част от вземане с размер от 102 270 лв., представляващо обезщетение за лишаването на ищеца от правото му на ползване на автомобила през периода от 17.04.2001 год. до 15.10.2018 год., равняващо се на пазарния наем на подобен автомобил, ведно със законната лихва върху тези суми, считано от датата на подаване на исковата молба – 29.05.2019 год. до окончателното им изплащане и ищецът е осъден да заплати на ответника на основание чл. 78, ал. 8 вр. с ал. 3 ГПК сумата от 100 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Срещу решението в частта му, в която е отхвърлен предявения иск за сумата от 2 433 лв., е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ищеца С. П. С.. Жалбоподателят поддържа, че в исковата молба бил изложил, че процесното досъдебно производство било прекратено поради изтекъл на 26.03.2017 год. абсолютен давностен срок, като на 15.10.2018 год. било постановено от СРП лекият автомобил да бъде върнат заедно с придружаващите го документи, ключове и дистанционно за аларма, но при

получаване на превозното средство ищецът бил установил, че то е в абсолютно негодно състояние, с повредени детайли и не може да се придвижва на собствен ход, като бил формулирал искане за присъждане на обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се амортизация на лекия автомобил за периода от изземването му до връщането му. С изготвения доклад по делото първоинстанционният съд бил приел, че е сезиран с иск за вреди, представляващи стойността на амортизацията на автомобила поради престоя му на паркинг на ССлС в периода на задържането му от следствените органи, т.е. че се претендира обезщетение за имуществени вреди, представляващи разликата между обикновеното амортизиране на автомобила вследствие на ползването му по предназначение за периода от 17 години и реалното му амортизиране при престоя на паркинга в двора на ОСлС. Тези обстоятелства били и установени по делото и от събраните гласни доказателства и заключението на вещото лице по съдебно-оценителната експертиза. СРС бил приел, че ответникът отговаря за претърпени от ищеца имуществени вреди вследствие на това, че процесният автомобил е бил повреден и от него били отнети части, тъй като за него съществувало задължението да го пази до приключване на досъдебното производство и следвало да го върне на собственика във вида, в който бил иззет и с промени, които били обусловени само от обикновената му амортизация, настъпила вследствие на дългогодишния му престой на паркинг, но същевременно бил счел, че не е бил предявен такъв иск. Състоянието на автомобила към 24.01.2020 год. било установено въз основа на заключението по съдебната автотехническа експертиза, като средната му пазарна цена към момента на изземването му – 17.04.2001 год. била в размер на 21 002 лв., а към 27.01.2020 год., като се отчитала обикновената му амортизация – 2 933 лв. В същото време действителната пазарна цена на автомобила към момента на връщането му, възлизала на 400 – 500 лв., тъй като същият бил в състояние на бракуване. Поради това ищецът претендирал обезщетение в размер на 2 433 лв. Следвало да се имат предвид и събраните гласни доказателства чрез разпита на свидетеля В.М.. Ето защо моли решението на СРС да бъде отменено в обжалваната му част, а искът – уважен. Претендира и присъждането на направените разноски по делото.

Ответникът по жалбата П.НА Р.Б. счита, че решението на СРС следва да бъде потвърдено в обжалваната му част. Поддържа, че в тежест на ищеца било установи твърдяната вреда. В случая действията на ответника били изцяло в кръга на правомощията му и не било налице виновно и противоправно поведение. Законосъобразно органите на досъдебното производство били отказвали връщането на автомобила на ищеца. Ответникът, както и МВР, можело да отговарят за претърпени от ищеца вреди вследствие на това, че процесният автомобил бил повреден и от него били отнети части и компоненти през времето, през което бил иззет и с промени, които били обусловени само от обикновената му амортизация, настъпила вследствие на многогодишния му престой на паркинг, но в случая такава претенция не била предявена – видно от съдържанието на исковата молба и уточняващите молби по делото. Претендира и присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещните страни, намира за установено следното:

Предявен са за разглеждане искиове с правно основание чл. 49 вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и допустимо в обжалваната му част, но е неправилно.

В разглеждания случай е видно от обстоятелствената част на исковата молба и нейния петитум, че ищецът твърди, че на 06.04.2001 год. придобил процесния лек автомобил; на 17.04.2001 год. същият бил иззет като веществено доказателство от дознател при 01 РПУ-СДВР, а с постановление от 15.10.2018 год. на СРП воденото ДП №151/2002 год. по описа на СО-СГП, пр. пр. №24573/2001 год. по описа на СРП, било прекратено поради изтекъл на 26.03.2017 год. абсолютен давностен срок и било постановено превозното средство да бъде върнато; при връщането на превозното средство констатирал, че същото не може да се движи на собствен ход, имало увредени и липсващи детайли, като е формулирал искане за присъждане на обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в намалената стойност /обезценката/ на автомобила за времето от изземването му като веществено доказателство и задържането му – 17.04.2001 год. до връщането му на ищеца – 15.10.2018 год. При това положение въззивният съд приема, че изводът на СРС, че не е сезиран с претенция за имуществени вреди, изразяващи се в обезценка на процесния лек автомобил, който е бил иззет като веществено доказателство поради започналото наказателно производство, се явява неправилен.

Безспорно е във въззивното производство, а и от съвкупната преценка на събраните писмени доказателства по делото се установява, че на 06.04.2001 год. ищецът придобил процесния лек автомобил „Джип Чероки“ с рег.№*****, с рама №IJGZN8M4TY103950, двигател №VS38B02277, като при представянето му за пререгистрация на 17.04.2001 год. същият бил иззет от органите на МВР, за което бил съставен протокол за изземване. С постановление от 26.03.2002 год. на прокурор при СРП било образувано наказателно производство срещу неизвестен извършител за престъпление по чл. 346, ал. 1 НК, с предмет процесното превозно средство – ДП №151/2002 год. по описа на СО-СГП, пр. пр. №24573/2001 год. по описа на СРП. На 08.05.2002 год. следовател при ССлС изготвил опис на процесния автомобил, в който било отразено, че същият е катастрофирал и не е в движение, като описани повреди и липсващи части. Видно е от заключението на вещите лица по допусната по наказателното производство тричленна техническа експертиза от 11.07.2002 год., че не са установени заличаване, промяна и подмяна на номерата на рамата и двигателя на процесния автомобил. Наказателното производство било спряно с постановление от 14.01.2004 год., а впоследствие с постановление от 15.10.2018 год. на прокурор при СРП същото било възобновено и прекратено поради изтекла абсолютна

давност на основание чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, като било постановено процесния автомобил, намиращ се на съхранение в двора на ОСлС-СОП, да бъде върнат на ищеца.

На 22.11.2018 год. автомобилът бил върнат на ищеца, за което била съставена разписка за връщане на веществени доказателства, в която било описано състоянието на превозното средство, като в тази връзка ищецът вписал забележките си.

От съвкупната преценка на протокола за изземване от 17.04.2001 год. и показанията на свидетеля В.П.М., които следва да бъдат кредитирани като ясни последователни, житейски логични и кореспондиращи с останалите данни по делото, се установява, че превозното средство било в добро състояние и оборудвано като лимузина, а към момента на връщането му на ищеца автомобилът не можел да се придвижва на собствен ход, липсвали части, огледало, стърчали кабели от таблото, била счупена кората на багажника му, стъклото му било счупено, през него били прораснали дървета.

Видно е от заключението на вещото лице по допусната и изслушана в първоинстанционното производство съдебна автотехническа и оценителна експертиза, което при преценката му по реда на чл. 202 ГПК подлежи на кредитиране, че стойността на лекия автомобил към датата на изземването му – 17.04.2001 год., по средни пазарни цени възлиза на 21 002 лв., към 15.10.2018 год. – в размер на 400-500 лв. /в състояние на бракуване/, а остатъчната стойност на автомобила към момента на изземването му – в размер на 10 099.32 лв. Установено е също така, че пълно амортизиране на автомобила без значениеот начина му на ползване е настъпило през 2011 год., като след това стойността при отчитане на амотризацията е в размер на 1 606.71 лв.

Отговорността по чл. 49 ЗЗД е особен вид безвиновна и обективна отговорност за чужди противоправни и виновни действия, като тази отговорност има гаранционно-обезпечителен характер. За да се ангажира отговорността на ответника по посочената разпоредба, следва да се установят общите предпоставки, при които за определено лице би възникнала деликтна отговорност, както и допълнителния факт на възлагане на работа на деликвента от ответника и причиняване на вредите при или по повод тази работа.

Непозволеното увреждане – чл. 45 ЗЗД, се основава на нарушението на правната норма, изискваща от гражданите да не увреждат субективните права, имуществото и телесната цялост на другите физически или юридически лица. Непозволеното увреждане е сложен юридически факт, елементи на който са: 1/ деяние /действие или бездействие/, 2/ вредата, 3/ противоправността на деянието, 4/ вина и 5/ причинната връзка между противоправното и виновно поведение на дееца и настъпилите вреди. Вината се предполага до доказване на противното – чл. 45, ал. 2 ЗЗД.

В частност е несъмнено по делото, че процесният автомобил е бил иззет като веществено доказателство от правоимащия – неговия собственик /ищеца/ и е бил оставен за съхранение в мястото, посочено от съответния орган – чл. 107, ал. 4 НПК /отм./. Действията по разследване по процесното досъдебно производство, извършвани под надзора и ръководството на прокуратурата, по отношение на обследването на вещта – с оглед интервенции по номерата на рамата и двигателя са приключили още към края на 2003 год.,

като воденото срещу неизвестен извършител наказателно производство е било спряно на 14.01.2004 год. Превозното средство е било върнато на ищеца въз основа на постановлението за прекратяване на наказателното производство от 12.10.2018 год. С разписка от 22.11.2018 год. е удостоверено от следовател при СО-СГП връщането на ищеца на иззетия като веществено доказателство лек автомобил, по който са констатирани множество увреждания и липси. При изземването на автомобила на 17.04.2001 год. е съставен съответен протокол, установяващ състоянието му.

При така установените факти настоящият съдебен състав приема, че са налице елементите на фактическия състав по чл. 49 ЗЗД за ангажиране на отговорността на ответника, поради следните съображения:

Действията, респ. бездействията на прокуратурата по осъществяване на ръководство и надзор върху разследването – чл. 176 НПК /отм./, респ. чл. 196 НПК, са противоположни. Когато са иззети предмети като веществени доказателства, органите на досъдебното производство трябва да вземат мерки те да не се повредят или изменят, т.е. да ги пазят, до приключване на наказателното производство – чл. 108, ал. 1 НПК /отм./, респ. чл. 111, ал. 1 и 110, ал. 2 НПК, а когато наказателното производство е прекратено поради това, че деянието не е извършено, не съставлява престъпление или изтичане на давност, вещите се връщат на лицето, от което са иззети, освен ако не са потърсени или притежаването им е забранено от закона. В тези случаи всички имуществени вреди, които са били причинени при изземване и задържане на вещта като веществено доказателство подлежат на обезщетяване по чл. 49 ЗЗД.

В частност преценката на разследващите органи и прокуратурата за необходимост от изземване на автомобила като веществено доказателство се опровергава от влязлото в сила постановление за прекратяване на наказателното производство /т.е. данните за престъпното деяние, въз основа на което са били предприети необходимите процесуално-следствени действия, обективно не са довели до постановяване на осъдителна присъда/. Отделно от това, въпреки че вещта е била обект на техническо изследване и са установени резултатите от него въз основа на експертното заключение и наказателното производство е било спряно, не е бил обсъждан въпроса за съдбата на вещественото доказателство, респ. за начина на неговото съхраняване – виж Решение №76 от 16.05.2017 год. на ВКС по гр.дело № 2926/2016 год., IV г. о., ГК и Решение № 23 от 8.04.2020 год. на ВКС по гр.дело № 1944/2019 год., III г. о., ГК.

В този смисъл за ищеца е настъпила твърдяната имуществена вреда, тъй като е несъмнено, че са констатирани увреждания /респ. липсващи части/ на притежавания от него автомобил, които са довели до обезценката му през процесния период, съставляваща разликата между нейната стойност към момента на изземването и тази към момента на връщането ѝ, намалена със стойността на запазените части или на останалия материал – която се дължи с оглед принципа за пълното обезщетяване на всички преки и непосредствени вреди /виж например Решение № 132 от 10.04.2012 год. на ВКС по гр.дело № 1233/2011 год., II г. о., ГК/. Тази вреда е в причинна връзка с поведението на длъжностни

лица при ответника – които не са упражнили надзор върху разследващите органи във връзка със съхранението и опазването на автомобила – продължителният му принудителен престой на паркинг, влиянието на атмосферните условия и неполагането на дължимата грижа към чуждата собственост са довели до установените повреди и липси, респ. намалили са неговата стойност.

Следователно претенцията на ищеца е основателна и доказана въз основа на заключението по съдебната автотехническа и оценителна експертиза в претендиращия размер от 2 433 лв.

Ето защо решението на СРС следва да бъде отменено в обжалваната му част, а релевираната претенция – изцяло уважена, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане. Първоинстанционното решение трябва да бъде отменено и в частта му, в която ищецът е осъден да заплати на ответника разноски по делото за разликата над 91.13 лв.

По отношение на разноските:

С оглед изхода от настоящия спор и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноски в първоинстанционното производство за държавна такса в размер на 97.32 лв., за възнаграждение за вещо лице в размер на 100 лв. и за възнаграждение за един адвокат в размер на 500 лв., както и направените разноски във въззивното производство за държавна такса в размер на 48.66 лв.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решението от 14.09.2020 год., постановено по гр.дело №30732/2019 год. по описа на СРС, ГО, 90 с-в, поправено с решение от 13.10.2021 год., в частта му, в която е отхвърлен предявения от С. П. С. срещу П.НА Р.Б. иск с правно основание чл. 49 вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД за сумата от 2 433 лв., както и в частта му, в която ищецът С. П. С. е осъден да заплати на ответника П.НА Р.Б. разноски за първоинстанционното производство за разликата над 91.13 лв., като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА П.НА Р.Б., с адрес: гр.София, бул.“*****”, да заплати на С. П. С. с ЕГН ******, с адрес: гр.София, ж.к.“*****“, ул.“*****“, вх.***** по иск с правно основание чл. 49 вр. с чл. 45, ал. 1 ЗЗД сумата от **2 433 лв.**, представляваща обезщетение за имуществени вреди, изразяващи се в обезценка на изетия като веществено доказателство по ДП №151/2002 год. по описа на СО-СГП, пр.пр. №24573/2001 год. по описа на СРП, лек автомобил „Джип Чероки“ с рег.№***** за периода от 17.04.2001 год. до 15.10.2018 год.,

поради неполагане на дължимата грижа за чуждата собственост, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба – 29.05.2019 год. до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА П.НА Р.Б., с адрес: гр.София, бул.“*****”, да заплати на С. П. С. с ЕГН ***** , с адрес: гр.София, ж.к.“*****“, ул.“*****”, вх.***** на основание чл. 78, ал. 1 ГПК направените разноси в първоинстанционното производство за държавна такса в размер на 97.32 лв., за възнаграждение за вещо лице в размер на 100 лв. и за възнаграждение за един адвокат в размер на 500 лв., както и направените разноси във въззивното производство за държавна такса в размер на 48.66 лв.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____